

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/269/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6612201441
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Trubanová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2012:6612201441.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom ul. Údernícka 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., so sídlom ul. Údernícka 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi B. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. II XXX/XX, XXX XX E., zastúpený opatrovníkom Evou Pivarčovou, zamestnankyňou Okresného súdu Zvolen, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom ul. Sofijská č. 13, 040 13 Košice, IČO: 42 247 268, zastúpený JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie Stará Bašta 2, 040 11 Košice, o zaplatenie 1.254,25 EUR s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 4C/20/2012-60 z 07. 08. 2012, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu vo výške 138,08 EUR na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ladislava Mikluša, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy právneho zastúpenia odvolacieho konania vo výške 38,34 EUR, k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Ladislava Mikluša, advokáta, na jeho účet č. ú.: XX XXX XX XXX/XXXX, VS: XXXXXX, v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Okresný súd uznesením z 07.08.2012 zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Lučenec, č. k. 10Ro/27/2012-21 z 05.03.2012 a konanie o návrhu navrhovateľa vedené pod sp. zn. 4C/20/2012, ktorým sa domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 1.254,24 Eur s príslušenstvom, podľa ustanovenia § 96 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) zastavil. Dôvodom tohto procesného postupu súdu bola skutočnosť, že navrhovateľ pred začatím pojednávania vo veci samej zobral návrh v plnom rozsahu späť. Navrhovateľ vzal návrh späť potom, čo vedľajší účastník konania na strane odporcu vzniesol námietku premlčania voči uplatňovanému nároku. Súd navrhovateľovi vrátil prostredníctvom príslušného daňového úradu časť zaplateného súdneho poplatku za návrh v sume 75,-- EUR, ktorý krátil o 6,63 EUR podľa § 11 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. O trovách konania rozhodol tak, že navrhovateľovi uložil povinnosť, aby v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia nahradil vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 138,08 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ladislava Mikluša. Odporcovi trovy konania nepriznal, pretože odporca si nárok na náhradu trov konania neuplatnil. Rozhodnutie o trovách konania okresný súd odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 146 ods. 2, veta prvá O. s. p..

Proti výroku uznesenia, ktorým prvostupňový súd zaviazal navrhovateľa na úhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhovateľ má za to,

že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Uviedol, že nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Má za to, že v danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, a ktoré by nemohlo uskutočniť samotné združenie bez právneho zastúpenia. Odvolateľ má podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra SR vedomosť o tom, že združenie má v radoch členov, ktorí majú právnické vzdelanie. Zastáva názor, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a ne hospodárnosti konania, a na túto skutočnosť by mal súd prihliadať a reflektovať použitím ust. § 150 O. s. p., a v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia iných súdov. Podotkol, že z rozhodnutia nie je zrejmé, akým spôsobom sa právny zástupca oboznámil so spisovým materiálom a taktiež uviedol, že vyjadrenia právneho zástupcu v konaní sú zhodné s vyjadreniami v iných konaniach a zdôraznil aj to, že uvedené úkony má prioritne vykonávať samotný vedľajší účastník. Na základe uvedeného odvolateľ navrhol, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu v časti výroku o trovách konania zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznáva. Spolu s odvolaním si navrhovateľ uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 19,12 EUR.

Na odvolanie navrhovateľa reagoval vedľajší účastník. Nesúhlasil s názorom navrhovateľa v tom, že vedľajší účastník by mal zo svojej podstaty mať odborný aparát na poskytnutie právnej pomoci spotrebiteľom. Občianske združenie právna pomoc spotrebiteľom so sídlom v Košiciach medzi svojimi členmi nemá osoby s právnickým vzdelaním. Z toho dôvodu trovy právneho zastúpenia, ktoré vedľajšiemu účastníkovi konania na strane odporcu vznikli bezprostredne súviseli s konaním, pričom skutkové a právne posúdenie veci bolo vykonané pri prvom úkone, ktorý vedľajšiemu účastníkovi v konaní patril. Je zrejmé, že trovy právneho zastúpenia boli vynaložené účelne s prihliadnutím na povahu sporového procesu, v ktorom vznikli. Úkon právnej služby - príprava a prevzatie zastúpenia bol účelný, pretože jeho zmyslom bolo vyhodnotenie stratégie právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Rovnako vyjadrenie vedľajšieho účastníka nebolo iba formálnym uplatnením procesného práva bez náležitej starostlivosti. Účelom ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. je umožniť súdu výnimočne zmierniť dôsledky právnych noriem, ktoré upravujú náhradu trov konania. Súd pritom berie zreteľ najmä na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery účastníkov konania, ako aj na ich postoj v konaní. Vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu v danej veci nemožno zmierniť dôsledky prístupu navrhovateľa postupom podľa § 150 ods. 1 O.s.p. Navrhol, aby krajský súd uznesenie okresného súdu v napadnutej časti potvrdil a navrhovateľa zaviazal k náhrade trov právneho zastúpenia aj odvolacieho konania vo výške 38,34 EUR. V prípade, ak by sa súd nestotožnil s argumentáciou vedľajšieho účastníka požiadal o prerušenie konania s poukazom na § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p..

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti, t. j. vo výroku o povinnosti navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Pre správne rozhodnutie v tomto konaní je preto potrebné primárne zodpovedať na otázku, či Občianske združenie (ďalej aj „OZ“) právna pomoc spotrebiteľom so sídlom v Košiciach (resp. vo všeobecnosti akýkoľvek subjekt, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa) je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, a ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastupovaním môže vzniknúť právo na náhradu trov konania (resp. trov právneho zastúpenia).

Z ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa § 93 ods. 2 O. s. p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie (ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené s účinnosťou od 15. 10. 2008 zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa (podľa poznámky 10a uvedenej v tomto ustanovení) považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže ustanovenie § 93 ods. 2 O. s. p. je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k ustanoveniu § 93 ods. 1 O. s. p. špeciálnym ustanovením, možno vyvodiť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania vyplývajúcej z ustanovenia § 93 ods. 1 O. s. p., ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania.

Z ustanovenia § 93 ods. 4 O. s. p. vyplýva, že: „V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.“

Z citovaných ustanovení jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu, OZ právny pomoc spotrebiteľom má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa), pričom nemusí preukazovať „právny záujem na jeho výsledku“, pretože (ako už bolo uvedené vyššie) možnosť aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa) mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p.. Keďže ustanovenie § 93 ods. 4 O. s. p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konanie realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

V tomto prípade došlo k zastaveniu konania preto, že navrhovateľ pred začatím pojednávania vo veci samej zobral návrh v plnom rozsahu späť z dôvodu, že akceptoval námietku premlčania, ktorú voči uplatňovanému nároku vzniesol vedľajší účastník na strane odporcu.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p., žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak bolo konanie zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 O. s. p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že ak došlo k zastaveniu konania, v zásade žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Možnosť, aby niektorému z účastníkov konania bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania nastáva až vtedy, ak sú v danom prípade zastavenia konania splnené podmienky uvedené v ustanovení § 146 ods. 2 O. s. p.. Ustanovenie druhého odseku § 146 O. s. p. je v pomere k prvému odseku špeciálnou úpravou, a preto súd, ktorý o trovách konania rozhoduje, musí v prvom rade skúmať existenciu procesných podmienok uvedených v druhom odseku citovaného ustanovenia a v prípade, ak zistí existenciu týchto podmienok, musí o trovách konania rozhodnúť podľa

druhého odseku, teda musí uložiť niektorému z účastníkov konania povinnosť nahradiť trovy konania (ak trovy konania vznikli a ak boli riadne uplatnené).

Ustanovenie § 146 ods. 2 O. s. p. ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie v zmysle tohto ustanovenia je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska. Preto, ak v tomto prípade vzal navrhovateľ návrh voči odporcovi v celom rozsahu späť, pričom z obsahu spisu je nesporné, že tak urobil z dôvodu, že akceptoval námietku premlčania, ktorú voči uplatňovanému nároku vzniesol vedľajší účastník na strane odporcu, možno konštatovať len jediný záver a to, že predmetný návrh navrhovateľa bol podaný (objektívne) nedôvodne a že k jeho späťvzatiu došlo v dôsledku jeho procesného zavinenia. Preto mu podľa prvej vety § 146 ods. 2 O. s. p. vznikla povinnosť uhradiť odporcovi a (z vyššie uvedených dôvodov) i vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania, ktorých súčasťou sú i trovy právneho zastúpenia.

Z uvedeného odôvodnenia vyplýva, že okresný súd rozhodol vecne správne, keď zaviazal navrhovateľa k povinnosti zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov prvostupňového konania, ktoré de facto predstavujú trovy jeho právneho zastúpenia. Samotnému odporcovi žiadne konkrétne trovy prvostupňového konania nevznikli a nárok na náhradu trov konania si ani neuplatnil, preto nebol dôvod, aby mu okresný súd priznal trovy konania.

Navrhovateľ namietal opodstatnenosť úkonu právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia. Tvrdil, že za tento úkon právnej služby právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka nepatrí odmena, pretože nie je zrejmé, akým spôsobom sa právny zástupca oboznámil so spisovým materiálom. Správnosť výpočtu trov však navrhovateľ nespochybnil.

Odmenu za uvedený úkon právnej služby priznal okresný súd dôvodne. V rámci tohto úkonu sa právny zástupca musí s klientom dohodnúť o forme a rozsahu právneho zastúpenia v konkrétnej veci, oboznámiť sa s predmetom veci, v ktorej má byť právna služba poskytnutá a dohodnúť stratégiu právneho zastupovania. Uskutočnenie tohto úkonu je preukázané podpisom plnomocenstva dňa 09.05.2012 a vyjadrením vedľajšieho účastníka ku konkrétnej veci zo dňa 19.07.2012. Odvolacia námietka navrhovateľa je neopodstatnená, pretože okresný súd priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy v správnej výške (tarifná odmena podľa § 10 ods. 1 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb je určená z tarifnej hodnoty veci t. j. zo sumy 1.254,25 EUR za 2 úkony + 2 x režijný paušál v sume 7,63 EUR).

Krajský súd uvádza, že navrhovateľ v odvolaní síce navrhoval, aby vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu nebola náhrada trov konania podľa ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p. priznaná, avšak neuviedol žiadne konkrétne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by boli relevantným dôvodom na to, aby úspešnému vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhrada trov konania nebola výnimočne priznaná (§ 150 ods. 1 O. s. p.). Nemožno súhlasiť s argumentom navrhovateľa, ktorým spochybňoval nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, pretože práve kvalifikované podanie vedľajšieho účastníka (zastúpeného advokátom), v ktorom vzniesol námietku premlčania uplatňovaného nároku bolo vo svojej podstate dôvodom späťvzatia návrhu, a teda malo priamy vplyv na spôsob skončenia sporu. Z následnosti úkonov navrhovateľa a obsahu podania, ktorým vzal späť návrh na začatie konania je možné dôjsť k jednoznačnému záveru, že dôvodom späťvzatia návrhu bola skutočnosť, že vedľajší účastník vstúpil do konania na strane odporcu a vzniesol námietku premlčania.

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách konania ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.).

Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že skutočnosť, že iné odvolacie súdy rozhodli v obdobnej veci inak, nie je pre toto rozhodnutie relevantná, pretože tunajší odvolací súd nie je takýmto rozhodnutím (t.j. rozhodnutím iného odvolacieho súdu) viazaný.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.. Odporca a vedľajší účastník na strane odporcu boli v odvolacom konaní úspešní a preto im podľa vyššie citovaných ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odporca si trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne konkrétne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania odporcu nerozhodoval. Vedľajší účastník na strane odporcu si právo na náhradu trov odvolacieho konania uplatnil riadne a včas v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa. Na základe tejto skutočnosti odvolací súd zaviazal navrhovateľa, ktorý bol v odvolacom konaní neúspešný, k povinnosti uhradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy odvolacieho konania v celkovej sume 38,34 Eur k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Ladislava Mikluša. Uvedené trovy konania predstavujú trovy jeho právneho zastúpenia a pozostávajú z tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby a to za podanie písomného vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľa v sume 30,71 Eur (základná sadzba tarifnej odmeny určená z hodnoty sporu podľa § 10 ods. 1, s použitím § 14 ods. 3 písm. b/ Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, v znení zmien a doplnkov, ďalej len „vyhláška“), z režijnej paušálnej náhrady výdavkov za uvedený úkon právnej služby v sume 7,63 Eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky).

Podľa § 149 ods. 1 O. s. p. je navrhovateľ povinný zaplatiť uvedené trovy odvolacieho konania k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.